

A londoni tanácskozás eredményei.

A biztonsági kérdés sarkalatos pontjaiban nincs megegyezés.

Már a jövő héten megkapja Németország a francia választ.

Páris, augusztus 13. A londoni tárgyalások eredményét általában Briand sikerként könyvekk el, annál inkább, mert immár nyilvánvaló, hogy Londonban nemcsak a biztonsági szerződés könnyebb kérdései kerültek szóba, hanem azok a kérdések is, amelyekre nézve ellentétek vannak az érdekeltek között. Nem volt kétséges, hogy a francia válasziggyezik és Németországnak a Népszövetséghez való csatlakozása dolgában sikerül megegyezést létrehozni. A londoni tanácskozás eredményének próbájul azonban azt tekinthetjük, hogy a szankció kérdésében, a keleti határok garanciája dolgában és a további tárgyalások formájai illetően milyen eredményt sikerül létrehozni. Mindezek a kérdések Londonban szóba kerültek és ha nem is jött létre végleges döntés, az eszmecsere mégis előbbre vitte a kérdéseket megoldásuk felé.

Ami a szankciók kérdését illeti, itt első sorban elvi téren értek el a franciák sikert, amennyiben Briand külügyminiszternek sikerült elfogadtatni azt az elvet, hogy Franciaországnak bizonyos esetekben továbbra is joga lesz saját felelősségére és más hatalmakkal való megegyezés nélkül katonai fellépésre.

A keleti határok garanciáját illetően a helyzet nem alakult elég tisztán ki, főleg azért, mert Chamberlain tekintetével arra a kritika, melyet különösen ebben a kérdésben való állásfoglalását illeteltek, nem kívánta magát végleg lezárni. Az általános elv, melyet Anglia szem előtt tart, az, hogy nem akar hozzájárulni Franciaországnak, mint garantáló hatalomnak korlátlan katonai fellépési jogához, másrészt azonban tekintettel a dominiumokra, nem szeretné Angliát ebben a kérdésben túlságosan exponálni. Ennek a kérdésnek további tárgyalása immár diplomáciai uton fog végbemenni.

Ugyancsak homályos az elhatározása annak a kérdésnek, mi legyen a jövőendő tárgyalások formája. Az tény, hogy a francia válasziggyezik rövidesen Berlinbe kerül. Első sorban a ma esti londoni minisztertanács elé kerül a jegyzék, majd a római, brüsszeli és tokiói kormányok is megvárakoznak, de azt hiszik, hogy ezek a kormányok a jegyzéknek Párisban előkészített és Londonban végleges formában megállapított jegyzékhez minden akadály nélkül hozzá fognak járulni, hiszen a válasziggyezik csak azokban a kérdésekben foglal állást, melyekre nézve Németországnak polémiára alkalma nincs és a többi kérdéseket későbbi tárgyalásra való utalással sommásan említi. Súlyos kérdés azonban, vajon ezek a későbbi tárgyalásra utalt kérdések a szövetségesek közön tanácskozásán kerülnek-e elbírálásra, vagy pedig azoknak elbírálása Németország delegátusának bevonásával történjék-e.

Londonban tekintettel kívántak lenni arra, hogy ha a tárgyalások előbbi formáját választják, akkor Németországban öltözködésről fognak beszélni, Briand azonban egyelőre ezeket az aggodalmakat honorálni nem hajlandó. Itt azt hiszik különben, hogy a francia válasziggyezik átadására már a jövő hét első napjaiban sor kerül.

Páris, augusztus 13. Több lap azt írja, hogy Spaaban konferencia lesz, amelyre Németországot, Lengyelországot és Csehországot is meghívják.

A lapok a londoni tárgyalások eredményét nem túlságos optimizmussal tárgyalják. Sőt egyik-másik lap határozottan kedvezőtlenül vélekedik a helyzetről. Egyesek hangoztatják, hogy nem látni, létrejött-e és milyen mértékben közeledés a francia és az angol álláspont között a garancia kérdésében, a német döntőbíró, a cseh és lengyel szerződés dolgában.

A Journal des Débats óva inti a korai bizakodástól. Azt a körülményt, írja a lap, hogy a Németországhoz intézendő francia válasziggyezik dolgában megegyezés jött létre, nem szabad jelentőség tekintetében túlbecsülni. A francia válasziggyezik szövege szembeütköztetve elárulja azt a törekvést, hogy a világs pontokat későbbi mérlegelésre halassza el. A válasziggyezik tulajdonképeni célja, hogy ne adjon alkalmat újabb ellentétekre.

Róma, augusztus 13. A Havas-irodának a mai londoni tanácskozás sikeréről szóló híre a legelső lap bizalmatlansággal fogadja s utal arra, hogy a francia és az angol felfogás között különbség a földolgozás, nevezetesen a garanciális paktum kérdésében változatlanul fennáll.

Páris, augusztus 13. A Havas-iroda hivatalosan jelenti Londonból: Az a

Építések érdekképviselője a minisztereknél.

Terv a magánépítkezés előmozdítására.

Budapest, augusztus 13. Az építések érdekképviselője ma délelőtti küldöttséggel kereste fel a népjóléti minisztert és a kereskedelmi minisztert. Alapár Ignác műépítész vezetésével a küldöttség először Vass József népjóléti minisztert kereste fel. A küldöttség megköszöntte a miniszternek azt az elhatározását, amellyel az építészeket a lakásépítési állandó bizottság tanácsába delegálta. A küldöttség ezután báró Petrichovich-Horváth Emilnél tiszteltette, majd a pénzügyminiszteriumban Bud János pénzügyminisztert keresték fel. Érdekes tervet terjesztettek a miniszter elé a magánépítések

híresztelés, hogy Briand francia és Chamberlain angol külügyminiszterek kész biztonsági szerződés-tervezetet dolgoztak ki, amelyet Németországra akarnak kényszeríteni, egyáltalán nem felel meg a valóságnak. A két kormány között teljes megállapodás jött létre, hogy a német birodalmi kormánnyal együttes tárgyalás alapján rendezik a kérdést. Az a jegyzék, amely Németországot fel fogja szólítani, hogy ebben a munkában csatlakozzék a szövetségesekhez, igen előékeny hangú és félreérthetetlen.

fellendítése érdekében. Tolmácsolták az építészeti érdekeltségűeknek azt a kívánságát, hogy a pénzügyminiszter a házházonrészesedést ne szüntesse meg, hanem továbbra is tartsa fenn és az ebből befolyó összeget fordítsa egy háziépítési alapra, amelyből a magánépítkezéseket támogatná a kormány.

A terv szerint a jövőben az építkezések saját tőkéjükből 40 százalékot fordítanak az építkezésre, a többi a kormány adnát hitelképen a kincstári házházonrészesedéséből befolyó összegből. A pénzügyminiszter megígérte, hogy megfontolás tárgyává teszi a kívánságot.

Szegeden marad a postaigazgatóság?

A kamara fölterjesztésének eredménye.

Napokkal ezelőtti részletesen beszámolt a Délmagyarországról, hogy a Takarékosági Bizottság egyik legutóbbi tárgyalásán konkrét formában hangzott el az a terv, hogy meg kell szüntetni a szegedi postaigazgatóságot. Mint jelentették, amint ez a terv nyilvánosságra került, kínos felidőst kellett az egész nyilvánosság előtt, hangoztatják, hogy úgy látszik, most már minden „takarékoskodást” Szegeden rendelnek el. Először be akarták szüntetni a Ferenc József-tudományegyetemet, nem régiben pedig feloszlatták a 40 éve működő vasuti központi leszámláló hivalt. Különösen a kereskedői és ipari köröket érintette súlyosan a legújabb terv, hiszen ők veszik legjobban igénybe a postaigazgatóság működését, másrészt pedig őket érintené első sorban egy újabb fogyasztó-összevonása Szegedről.

A kereskedelmi és iparkamara azonnal belátta a terv sülyösségét és azon-

nal felterjesztéssel fordult ebben az ügyben a kereskedelmi miniszterhez. Az alaposan megindokolt fölterjesztéshez ezután csatlakozott a főispán és a polgármester tiltakozása is.

A Délmagyarország munkatársa most beavatott körökből úgy értesül, hogy az igazgatóság megszüntetésének terve már egészen komoly volt, azonban a tiltakozásoknak meglelt az eredménye: ma már engedett a helyzet. A kiszivárgott hírek szerint egyelőre nem szüntetik meg a szegedi postaigazgatóságot, egyelőre tovább működik Szegeden.

A Takarékosági Bizottság most más megoldást keres, hogy a posta költségvetését csökkentse. Még nem határoztak abban a kérdésben, amit a kamara fölvetett, hogy a szegedi helyett inkább szüntessék meg az egyik budapesti igazgatóságot, hiszen a fővárosban sincs szükség háromra. Ez a terv azonban komoly mérlegelés alá kerül.

Szeptemberben tárgyalásokat kezdünk Angliával.

Az osztrakkal szeptember 15-ike előtt nem lesznek újabb megbeszélések.

Budapest, augusztus 13. A szeptember 15-ig elnapolt magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalások dolgában újabban több olyan híresztelés terjedt el, amely nem igen alkalmas arra, hogy megnyugvást keltsenek ebben a különböző okoknál fogva meglehetősen elmergesedett és ezért az érdekeltek közgazdasági köröknél bizonyos izgalmat keltő kérdésben. Az egyik hírforrás szerint a provizórium létesítésére irányuló tárgyalások azzal szakadtak meg, hogy folytatásukról szó sem volt. Ez tévedés. A Bécsben folyó tárgyalásokat a tárgyaló felek megszabott határidőre, szeptember 15-re napolták el, tehát nem állítható, hogy végleg elejtették a további tárgyalásokat. Bizonyos, hogy a mezőgazdasági termények kivitelének idejére annyira előrehaladt, hogy provizórium megkötéséről már nem lesz szó, de nem szabad szem elől tévesztetni, hogy a legutóbb Bécsben folytatott tárgyalások tulajdonképeni célja végleges kereskedelmi szerződésben való megegyezésre, nem pedig provizórikus megállapodásra irányultak.

A jövő hónap közepén — egyelőre bizonytalanul még, hogy Bécsben vagy Budapesten — a két kormány kiküldöttjei ismét összejárnak és a magyar delegáció tarsolyában alighanem ugyanazok a követelések és engedmények lesznek, amelyek a közelmúltban felgyúszott tárgyalásokon szerepeltek.

Függetlenül a még be nem fejezett

Végül még csak azt tartjuk szükségesnek hangsúlyozni, hogy a magyar gazdasági minisztériumok több, fontosabb pozícióban lévő tisztviselőinek szabadsága természetesen rem szolgálat akadályul a kereskedelmi tárgyalások előkészítésének és lefolytatásának, mert hiszen, ha annak szüksége merül föl, bármely napon megszakítanak szabadságukat.

Városokat öntött el a felhőszakadás Csehországban.

Prága, augusztus 13. Szerdára virradóra éjjel Prágában és Csehország nyugati felében éghető volt, amelyet nyugat- és dél-csehországi jelentések szerint helyenként katasztrófális jellegű bírt. A Moldva és az Alsó-Elba völgyét helyenként felhőszakadászerű zápor árasztotta el. Az Elba mentén 73 milliméter eső esett. Prágában pedig háromnegyed centiméter átlagmennyiség hullott. A prágai légnyomásjelző éjfélikor közeli légkörcsúcsot jelzett. A vihar legsúlyosabban a berauni folyóvidéket sújtotta, ahol erős jégeső volt. A megdradt folyók és patakok mindent elragadtak, ami útjukba került. A prágai kikötő alatt ma reggel egy ember holttestét fogták ki a Moldvából; az ismeretlen minden valószínűség szerint a viharban vesztette életét. Több más személy is megsebesült. Prágában egy rendőr a villamtól megégett és amikor a földre zuhant, megsebesült. Az erdőben a vihar tömérdek fát kitépelt. A gabonaföldeken és a gyümölcsösökben nagy a kár. Az alacsonyfekvésű lakásokat a víz elárasztotta. A vasúti forgalom is sok helyütt megbénult, így a prága-tescheni vonalon és Schreckenstein mögött, ahol a gyorsvonatok kerülőt kénytelenek tenni, a személyforgalmat pedig csak díszállással lehet fenn tartani.

Augusztus 20-án érkezik az utolsó magyar hadifogollyszállítmány Oroszországból.

Budapest, augusztus 13. Az Oroszországgal létesített megállapodásunk értelmében tudvalevően többszáz magyar hadifoglyot sikerült hazaszállítanunk. A magyar hadifoglyok helyett elítelt kommunistákat adtuk ki az orosz szovjetnek. A csereszállítmányok legnagyobb része már Magyarországra érkezett s a kicserélendő kommunisták jórészt elhagyták már az ország területét. Több ezerre rug azoknak a magyaroknak a száma, akiket a csereakció során hazaszállíthattunk Szovjetországból. Ma már csak csak alig egy-néhány magyar hadifogoly van odakinn. Ezek a magyarok is csakhamar hazakerülnek.

Mint értesülünk, ugyanis a napokban újabb hadifogollyszállítmány érkezik Oroszországból. Összesen mintegy 100 hadifogoly jön haza. Ez a transzport immár az utolsó magyar hadifogollyszállítmány, többen már aligha jönnek haza. Ugyanakkor, amikor a magyarok a határra érkeznek, huszonöt elítelt kommunistát s a már odakinn lévő kommunisták néhány hozzátartozóját kiadjuk a szovjetnek.

Érdeklődünk ma a külügyminisztérium illetékes osztályán a most érkező hadifogolytranszportról s a következő felvilágosítást kaptuk:

— Augusztus 20. táján érkezik meg a száz tagból álló hadifogolytranszport Szobra, a magyar határra. Itt átvesszük őket s ugyanakkor huszonöt kommunistát szállítunk ki Oroszországba, nem csereképpen, hanem még egy régebbi megállapodás értelmében.

— Az érkező magyar hadifoglyok névsora ma még nem áll rendelkezésünkre. Ami pedig a kiszállítandó kommunistákat illeti, ezek között nincsen egy „nevezetes személyiség” sem, azok már az első transzportokban elhagyták az ország területét. Aki most adunk ki, csupa jelentéktelen kisemlék s vannak közöttük már kiszállított kommunisták elítelt hozzátartozói is.

Ifjúsági könyvek

g a z d u g v a l a s z t á k a a

Délmagyarország

kölcsönkönyvtárban, Dugonics tér 11. sz.

T e l e f o n 300.